

OBRAZLOŽENJE POSEBNOG DIJELA

GODIŠNJEG IZVJEŠTAJA O IZVRŠENJU
FINANCIJSKOG PLANA JAVNE USTANOVE ZA UPRAVLJANJE
ZAŠTIĆENIM DIJELOVIMA PRIRODE VARAŽDINSKE ŽUPANIJE
ZA 2025. GODINU

Varaždin, 25. veljače 2026.

PROGRAM: PROGRAM ZAŠTITE OKOLIŠA

(Glava 01402, Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode)

OPIS PROGRAMA:

Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Varaždinske županije provodi aktivnosti na zaštiti, održavanju i promicanju zaštićenih područja Varaždinske županije. Nadležnost Javne ustanove je i upravljanje područjima ekološke mreže u Varaždinskoj županiji, radi očuvanja ciljnih vrsta i stanišnih tipova.

Aktivnosti rada i djelovanja Javne ustanove su:

- upravljanje zaštićenim područjima i područjima ekološke mreže u Varaždinskoj županiji,
- unapređenje stanja zaštićenih područja Varaždinske županije,
- promicanje i prezentacija zaštićenih područja Varaždinske županije,
- promicanje i prezentacija ostalih prirodnih vrijednosti Varaždinske županije,
- istraživanja i praćenja stanja vrsta i staništa na području Varaždinske županije,
- praćenje stanja ostalih prirodnih vrijednosti Varaždinske županije.

Ujedno se ovim programom osiguravaju sredstva za realizaciju Plana razvoja Varaždinske županije za razdoblje od 2021.-2027. godine, Posebnog cilja 7 – Zaštita prirode i okoliša te smanjenje utjecaja klimatskih promjena, mjera 7.1. – Ulaganje u zaštitu prirode, mjera 7.2. – Održivo upravljanje okolišem i Posebnog cilja 2 – Razvoj funkcionalne i održive turističke regije, mjera 2.1. – Unapređenje turističke infrastrukture.

ZAKONSKA I DRUGA PODLOGA ZA UVOĐENJE PROGRAMA:

Zakon o zaštiti prirode (NN broj 80/2013, 15/2018, 14/19, 127/19 i 155/23);
Uredba o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova (NN broj 80/19, 119/23 i 87/25)
Uredba o proglašenju Regionalnog parka Mura-Drava (NN broj 22/11)
Plan razvoja Varaždinske županije za razdoblje od 2021. do 2027. godine
Planovi upravljanja za područja ekološke mreže i pridružena zaštićena područja Varaždinske županije

PROCJENA I REALIZACIJA SREDSTAVA:

Unutar programa izvršavaju se slijedeće aktivnosti/projekti:

R.b.	Naziv aktivnosti/projekta	Plan 2025.	Izvršenje 2025.	Indeks %
01.	Stručno i administrativno osoblje	171.000,00	162.348,00	94,94
02.	Rashodi za provođenje programa javne ustanove	120.889,00	95.440,98	78,95
03.	Zaštita Ivanščice	12.500,00	7.475,00	59,80
04.	Uklanjanje invazivnih vrsta (IAS)	32.000,00	27.878,23	87,12
05.	Učinkovito upravljanje područjima EM u Varaždinskoj županiji	23.625,00	23.625,00	100,00
Ukupno program:		360.014,00	316.767,21	88,00

Stručno i administrativno osoblje

Tijekom 2025. godine financijska sredstva Javne ustanove za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Varaždinske županije (u nastavku: Javna ustanova) korištena su u skladu s Financijskim planom Javne ustanove za 2025. g. i projekcijama plana za 2026. i 2027. godinu, te I. izmjenama i dopunama Financijskog plana Javne ustanove za 2025. g. i projekcijama plana za 2026. i 2027. godinu. Sredstva u iznosu od 162.348,00 eura utrošena su na rashode za zaposlene u Javnoj ustanovi (plaće, doprinosi na plaće, naknade troškova zaposlenima i sl.), dok se dio rashoda za zaposlene vodio i u okviru EU projekata LIFE RESTORE for MDD i InterACTGreen.

Rashodi za provođenje programa javne ustanove

Sredstva u iznosu od 95.440,98 eura tijekom 2025. g. utrošena su za realizaciju aktivnosti koje su planirane u Programu rada Javne ustanove za 2025. g.: provođenje aktivnosti na održavanju zaštićenih područja i područja ekološke mreže (spomenik parkovne arhitekture Arboretum Opeka, Dravska park-šuma u Varaždinu, geološki spomenik prirode Gaveznicica – Kamen vrh u Lepoglavi), provođenje aktivnosti i mjera iz Planova upravljanja područjima ekološke mreže Natura 2000 (provedba istraživanja i praćenja stanja ciljnih Natura vrsta i staništa, provođenje dodatnih aktivnosti uređenja, održavanja ili obnove pojedinih dijelova ekološke mreže i dr.), vođenje info-točke u park-šumi Trakošćan, vođenje posjetitelja u zaštićenim područjima, pripremu dokumentacije za prijavu odnosno provedbu projekata vezanih uz zaštitu prirode, provođenje nadzora u zaštićenim područjima i područjima ekološke mreže, provođenje projekta zaštite i očuvanja bijele rode, održavanje postojeće posjetiteljske infrastrukture u zaštićenim područjima, promotivne aktivnosti vezane uz obilježavanje važnih datuma u zaštiti prirode i raznih događanja vezanih uz zaštitu prirode, kao i ostali materijalni rashodi vezani uz rad Javne ustanove.

Zaštita Ivanščice

Sredstva u iznosu od 7.475,00 eura utrošena su na informativne, edukativne i promotivne aktivnosti prema široj javnosti u okviru kojih je za foto amatere organiziran foto natječaj „Zagorske gore – Priroda kroz objektiv“, a tiskana je i edukativna bojanica za djecu pod nazivom „Zagorske gore“.

Uklanjanje invazivnih vrsta (IAS)

Nastavljena je provedba projekta pod nazivom „Čupaj, kosi, invazivce iz prirode odnosi!“, koji je financiran sredstvima Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost. Projekt se odnosi na uklanjanje invazivnih stranih biljnih vrsta na lokacijama definiranim Javnim pozivom za neposredno financiranje projekata „Kontrola populacija prioritarnih invazivnih stranih vrsta“ na području Varaždinske županije. Vrste obuhvaćene projektom su: žljezdasti nederak (*Impatiens glandulifera*), prava svilenica (*Asclepias syriaca*) i zlatnice (*Solidago* sp.), a svrha projektnih aktivnosti je smanjenje brojnosti populacija navedenih vrsta te smanjenje njihovog negativnog utjecaja na zavičajne vrste i staništa, s naglaskom na ciljane vrste i stanišne tipove područja ekološke mreže.

Sredstva u iznosu od 27.878,23 eura utrošena su za provedbu projektnih aktivnosti koje su se odnosile na uklanjanje invazivnih biljnih vrsta, usluge administrativnog i financijskog upravljanja projektom, nabavu opreme, alata i materijala potrebnih za uklanjanje i zbrinjavanje invazivnih vrsta kao i izradu i tisak edukativnih i promotivnih materijala s naglaskom na opasnost od invazivnih vrsta i važnost njihovog uklanjanja/održavanja područja ekološke mreže zbog očuvanja ciljnih vrsta i staništa.

Učinkovito upravljanje područjima ekološke mreže u Varaždinskoj županiji

Nastavljena je provedba projekta „Učinkovito upravljanje područjima ekološke mreže u Varaždinskoj županiji“, koji je financiran sredstvima Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost. Projektne aktivnosti usmjerene su na izradu projektnih dokumentacije (stručnih podloga) koje su temelj za osiguravanje budućeg poboljšanog i učinkovitog upravljanja zaštićenim područjima i područjima ekološke mreže u Varaždinskoj županiji, uključujući vrstama te staništima, a što se primarno odnosi na područja ekološke mreže Livade uz Bednju I-V i Gornji tok Drave u Varaždinskoj županiji.

Sredstva u iznosu od 23.625,00 eura utrošena su za izradu studijske dokumentacije za prijavu i provedbu projektnog prijedloga obnove staništa na područjima ekološke mreže Livade uz Bednju I-V.

CILJEVI I POKAZATELJI USPJEŠNOSTI KOJIMA SE MJERI OSTVARENJE CILJEVA:

Pokazatelj	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor podataka	Ciljana vrijednost 2025.	Izvršenje 2025.
Istraživanja/monitoring vrsta i staništa u Varaždinskoj županiji	Istraživanja/monitoring vrsta i staništa u Varaždinskoj županiji	broj	5	Program rada Javne ustanove za 2025.g	6	6
Aktivnosti na unapređenju stanja zaštićenih područja i područja ekološke mreže	Aktivnosti na unapređenju stanja kroz održavanje, uređenje, obnovu i interpretaciju prirodnih vrijednosti zaštićenih područja i područja EM	broj	5	Program rada Javne ustanove za 2025.g.	5	5
Nadzor i praćenje stanja u zaštićenim područjima	Aktivnosti redovitog obilaska i praćenja stanja zaštićenih područja i područja ekološke mreže	broj	200	Program rada Javne ustanove za 2025.g.	200	200
Aktivnosti senzibilizacije javnosti za zaštitu prirode	Aktivnosti podizanja razine znanja i svijesti javnosti za zaštitu prirode	broj	10	Program rada Javne ustanove za 2025.g.	10	10
Aktivnosti na zaštiti Ivanščice	Aktivnosti vezane uz proglašenje novog zaštićenog područja	broj	1	Program rada Javne ustanove za 2025.g.	1	1

PROJEKT – UKLJANJANJE INVAZIVNIH VRSTA (IAS)

Pokazatelj	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor podataka	Ciljana vrijednost 2025.	Izvršenje 2025.
Aktivnosti uklanjanja invazivnih stranih biljnih vrsta	Godišnje provedene aktivnosti uklanjanja invazivnih stranih biljnih vrsta na odabranim lokacijama, sukladno metodologiji	broj	1	Program rada Javne ustanove za 2025.g.	1	1

PROJEKT – UČINKOVITO UPRAVLJANJE PODRUČJIMA EKOLOŠKE MREŽE u VARAŽDINSKOJ ŽUPANIJI

Pokazatelj	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor podataka	Ciljana vrijednost 2025.	Izvršenje 2025.
Izrada studijske dokumentacije za prijavu i provedbu projektnog prijedloga obnove staništa na područjima ekološke mreže Livade uz Bednju I-V	Provedeno praćenje, istraživanje i analiza prikupljenih podataka o ciljnim vrstama i staništima s preporukama za buduće učinkovito upravljanje PEM Livade uz Bednju I-V	broj	0	Program rada Javne ustanove za 2025.g.	1	1

PROGRAM: PROGRAMI EUROPSKIH POSLOVA

(Glava 01402, Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode)

ARBORETUM OPEKA – ODRŽIVA ZELENA DESTINACIJA

Ministarstvo turizma i sporta odobrilo je projekt Arboretum Opeka – održiva zelena destinacija koji je Varaždinska županija prijavila na poziv Regionalna diversifikacija i specijalizacija hrvatskog turizma kroz ulaganja u razvoj turističkih proizvoda visoke dodane vrijednosti – GRUPA 1, a koji se financira sredstvima Europske unije iz mehanizma za oporavak i otpornost. Cilj projekta je revitalizirati zaštićeni Spomenik parkovne arhitekture Arboretum Opeka i pretvoriti ga u atraktivnu cjelogodišnju turističku destinaciju u kojoj će posjetitelji osim u očuvanoj prirodnoj i kulturnoj baštini moći uživati i u novim turističkim sadržajima (uređena poučna staza, Info-točka u Vrtlarevoj kući, parterni i senzorni vrt, bazenu - vodenjaci atrakciji, ukrasnom povrtnjaku, jezeru, „zračnom kupalištu“, eko dječjem igralištu, biljetarnici, suvenirnici i sl.).

LIFE RESTORE FOR MDD

Europska komisija odobrila je projekt LIFE RESTORE for MDD kroz Program za okoliš i klimatske aktivnosti (LIFE Program) 2021. -2027. Projekt obuhvaća partnere (njih 17) iz svih 5 zemalja kroz koje se proteže Petodržavni rezervat biosfere Mura-Drava-Dunav koji će na temelju međusektorske suradnje započeti s aktivnim upravljanjem Petodržavnim rezervatom biosfere. Cilj projekta je očuvanje i obnova poplavnih šumskih staništa duž rijeke Mura-Drava-Dunav, radi poboljšanja njihovog statusa očuvanosti, a njegova provedba započela je u listopadu 2023. godine.

INTERACT GREEN

Europska urbana inicijativa odobrila je projekt pod nazivom *Green infrastructure InterACTIVE management and regeneration tested through River Drava Forest Park in Varaždin*, akronim: *InterACT Green* koji je Grad Varaždin u suradnji s ostalim projektnim partnerima (Fakultet organizacije i informatike, Grad Ludbreg, Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Varaždinske županije (u nastavku: Javna ustanova), Hrvatski šumarski institut i Turistička zajednica Grada Varaždina, Hrvatske šume) prijavio s ciljem uređenje zaštićenog područja Dravske park-šume kao urbanog šumskog prostora sa zelenom infrastrukturom koja će poticati održivo korištenje sadržaja i usluga šumskog ekosustava, uz procjenu zdravstvenog stanja park-šume te provedbu potrebnih zahvata s ciljem smanjenja posljedica degradacije šumskog ekosustava na temelju izrađenih studija.

ZAKONSKA I DRUGA PODLOGA ZA UVOĐENJE PROGRAMA:

Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Varaždinske županije partner je na projektu Arboretum Opeka – održiva zelena destinacija za koji su prijavitelju i korisniku sredstava (Varaždinska županija) dodijeljena bespovratna sredstva iz mehanizma za oporavak i otpornost (NPOO.C1.6.R1-I1.01-VI.0009) u iznosu od 6.587.525,20 eura temeljem Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava NPOO.C1.6.R1-I1.01.VI.0009.

Sukladno Uredbi (EU) br. 2021/783 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2021. o uspostavljanju Programa za okoliš i klimatske akcije (LIFE) i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 1293/2013, Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Varaždinske županije je (zajedno s ostalim partnerima na projektu) potpisala je Partnerski sporazum o provedbi projekta "Preserving and restoring floodplain forest habitats along the Mura-Drava-Danube rivers" (akronim: LIFE22-NAT-AT-LIFE RESTORE for MDD), projektni broj: 101113557, koji je vezan uz Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava od 29. srpnja 2023., potpisan između vodećeg partnera (WWF Austrija) i Europske izvršne agencije za klimu, infrastrukturu i okoliš (CINEA) u sklopu LIFE Programa 2021. – 2027.

Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Varaždinske županije je (zajedno s ostalim partnerima na projektu) potpisala Partnerski sporazum o provedbi projekta *Green infrastructure InterACTIVE management and regeneration tested through River Drava Forest Park in Varaždin*, akronim: *InterACT Green*, koji je vezan uz Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava koji je potpisan između vodećeg partnera (Grad Varaždin) i Europske urbane inicijative.

PROCJENA I REALIZACIJA SREDSTAVA:

Unutar programa izvršavaju se slijedeće aktivnosti/projekti:

R.b.	Naziv aktivnosti/projekta	Plan 2025.	Izvršenje 2025.	Indeks %
01.	ARBORETUM OPEKA – održiva zelena destinacija	220.000,00	142.937,95	64,97
02.	LIFE RESTORE for MDD	59.270,00	48.886,66	82,48
03.	InterACT Green	12.910,00	8.994,07	69,67
	Ukupno program:	292.180,00	200.818,68	68,73

ARBORETUM OPEKA – održiva zelena destinacija

Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Varaždinske županije partner je na projektu Arboretum Opeka – održiva zelena destinacija za koji su prijavitelju i korisniku sredstava (Varaždinska županija) dodijeljena bespovratna

sredstva iz mehanizma za oporavak i otpornost (NPOO.C1.6.R1-I1.01-VI.0009) u iznosu od 6.587.525,20 eura. Cilj projekta je revitalizirati zaštićeni Spomenik parkovne arhitekture Arboretum Opeka i pretvoriti ga u atraktivnu cjelogodišnju turističku destinaciju u kojoj će posjetitelji osim u očuvanoj prirodnoj i kulturnoj baštini moći uživati i u novim sadržajima (uređena poučna staza, Info-točka u Vrtlarevoj kući, parterni i senzorni vrt, bazenu - vodenoj atrakciji, ukrasnom povrtnjaku, jezeru, „zračnom kupalištu“, eko dječjem igralištu, biljetarnici, suvenirnici i sl.). Javna ustanova na projektu sudjeluje u aktivnostima uspostave sustava upravljanja poslovnim procesima na arborikulturi i izradi podloga za mobilnu aplikaciju, izradi web stranice turističke destinacije i mobilne aplikacije za posjetitelje, nabavi električnih vozila za osobe s teškoćama u kretanju i prijevoz tereta, izradi Plana upravljanja posjetiteljima, izradi Studije za ishođenje eko certifikata ISO 14001 i uspostavi sustava unapređenja poslovnih procesa (ERP). Sredstva u iznosu od 142.937,95 eura utrošena su za nabavu 3 električna vozila za osobe s teškoćama u kretanju i prijevoz tereta, financiranje dijela aktivnosti koje se odnose na usluge ispitivanja zdravstvenog stanja stabala (arborikulture) i uspostavu zelenog katastra te izradu web stranice turističke destinacije, mobilne aplikacije za posjetitelje, izrade tekstova za web i aplikaciju kao i uslugu izrade sustava upravljanja poslovnim procesima (ERP).

LIFE RESTORE for MDD

Cilj projekta je očuvanje i obnova poplavnih šumskih staništa duž rijeka Mura-Drava-Dunav, radi poboljšanja njihovog statusa očuvanosti, a provedba projekta započela je u listopadu 2023. godine. Tijekom projektnog razdoblja od 5 godina, uzrocima degradacije poplavnih šuma i nedostatkom povezanosti između pojedinačnih staništa duž triju prekograničnih riječnih tokova bavit će se koordiniranim i integriranim naporima partneri (17 partnera) s područja Petodržavnog rezervata biosfere Mura-Drava-Dunav. Projektne aktivnosti Javne ustanove, čija realizacija je započela 2024. godine, uključuju utvrđivanje postojećeg stanja invazivnih stranih biljnih vrsta na području Dravske park-šume u Varaždinu, kao i njihovo aktivno uklanjanje i monitoring u periodu od 5 godina, uz izradu pratećih promotivno-edukativnih materijala i sadržaja. Projektne aktivnosti također uključuju i uspostavu te provođenje edukativnih programa tzv. Škole uz rijeku, za osnovne škole u općinama i gradovima s područja Regionalnog parka Mura-Drava.

Sredstva u iznosu od 48.886,66 eura utrošena su za sufinanciranje plaća zaposlenih na projektu, aktivno uklanjanje invazivnih biljnih stranih vrsta iz Dravske park-šume u Varaždinu i praćenje stanja. Također je nastavljeno provođenje edukativnog programa „Škola uz rijeku“ s osnovnim školama iz općina i gradova s područja Regionalnog parka Mura – Drava u Varaždinskoj županiji.

InterACT Green

Nastavljena je provedba projekta InterACT Green koji se odnosi se na uređenje zaštićenog područja Dravske park-šume u Varaždinu kao urbanog šumskog prostora sa zelenom infrastrukturom koja će poticati održivo korištenje sadržaja i usluga šumskog ekosustava. Vodeći partner je Grad Varaždin, a Javna ustanova „Priroda Varaždinske županije“ jedan je od 6 partnera na projektu. Projektne aktivnosti u izvještajnom razdoblju odnosile su se na provedbu izrade digitalne platforme koja će služiti za prikupljanje podataka te istovremeno pružati potrebne informacije na jednome mjestu za korisnike prostora, provedbu urbanističko-krajobrazno-arhitektonskog i likovnog natječaja za izradu idejnog rješenja uređenja dijelova Dravske park-šume u Varaždinu te revitalizaciji dijelova šumskog eko-sustava, pri čemu je Javna ustanova sudjelovala u pitanjima vezanim uz zaštitu prirode, davanjem stručnog mišljenja, za što je kroz sufinanciranje plaća zaposlenih na projektu tijekom 2025. godine utrošeno 8.994,07 eura.

CILJEVI I POKAZATELJI USPJEŠNOSTI KOJIMA SE MJERI OSTVARENJE CILJEVA:

ARBORETUM OPEKA – održiva zelena destinacija

Pokazatelj	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor podataka	Ciljana vrijednost 2025.	Izvršenje 2025.
Sustav upravljanja poslovnim procesima na arborikulturi i podloga za mobilnu aplikaciju	Izrađen i uspostavljen sustav upravljanja poslovnim procesima na arborikulturi i podloga za mobilnu aplikaciju	broj	0	Program rada Javne ustanove za 2025.g.	1	0
Web stranica turističke destinacije	Aktivnosti na osmišljavanju i izradi web stranice turističke destinacije	broj	0	Program rada Javne ustanove za 2025.g.	0	0

Mobilna aplikacija za posjetitelje	Aktivnosti na osmišljavanju i izradi mobilne aplikacije za posjetitelje	broj	0	Program rada Javne ustanove za 2025.g.	0	0
Električna vozila za osobe s teškoćama u kretanju i prijevoz tereta	Nabavljena el. vozila za osobe s teškoćama u kretanju i prijevoz tereta	broj	0	Program rada Javne ustanove za 2025.g.	3	3
Plan upravljanja posjetiteljima	Izrada Plana upravljanja posjetiteljima	broj	0	Program rada Javne ustanove za 2025.g.	1	0
Studija za ishođenje eko certifikata za ISO 14001	Izrada Studije za ishođenje eko certifikata za ISO 14001	broj	0	Program rada Javne ustanove za 2025.g.	0	0
Sustav upravljanja poslovnim procesima (ERP)	Izrađen i uspostavljen sustav upravljanja poslovnim procesima (ERP)	broj	0	Program rada Javne ustanove za 2025.g.	0	0

PROJEKT – LIFE RESTORE for MDD

Pokazatelj	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor podataka	Ciljana vrijednost 2025.	Izvršenje 2025.
Aktivnosti uklanjanja stranih invazivnih biljnih vrsta u Dravskoj park-šumi u Varaždinu	Provedene aktivnosti uklanjanja i monitoringa stranih biljnih invazivnih vrsta, sukladno metodologiji	broj	1	Program rada Javne ustanove za 2025.g.	1	1
Provođenje programa Škola uz rijeku	Organizacija i provedba edukativnog programa Škola uz rijeku (radionice za škole)	broj	1	Program rada Javne ustanove za 2025.g.	1	1
Aktivnosti na edukaciji javnosti	Izrada promotivnih materijala	broj	0	Program rada Javne ustanove za 2025.g.	1	0

